

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА АКАДЕМІЧНОГО ТА ЕСТРАДНОГО ВОКАЛУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи
О.Б. Жильцов
2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МУЗИЧНО-ТЕАТРАЛЬНІ СТУДІЇ:
СЦЕНІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ**

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 025 «Музичне мистецтво»

Освітній рівень: другий (магістерський)

Інститут мистецтв

2017 – 2018 навчальний рік

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.
Ідентифікаційний номер	Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи
Качальник відділу моніторингу якості	
Програма № 1031/17	
Жильцов	
(підпис)	(прізвище, ім'я, по батьку)
« 17 »	20 17

А. О. Таранник

Робоча програма «Музично-театральні студії: Сценічна майстерність» для студентів галузі знань: 02 Культура і мистецтво, спеціальність: 025 «Музичне мистецтво», освітній рівень: другий (магістерський).

Розробник: Дикий Д.В., старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

Протокол від «6» вересня 2017 року № _1_

Завідувач кафедри академічного та естрадного вокалу

_____ (Мережко Ю.В.)

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни.	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.	5
3. Програма навчальної дисципліни.	6
4. Структура навчальної дисципліни.	10
5. Навчально-методична картка.	11
6. Теми практичних занять.	12
7. Самостійна робота.	13
8. Індивідуальне завдання.	13
9. Методи навчання.	14
10. Методи контролю.	14
11. Методичне забезпечення.	16
12. Рекомендована література.	16
13. Інформаційні ресурси.	17

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 02 Культура і мистецтво	Нормативна (за вибором)	
	Спеціальність: 025 «Музичне мистецтво»		
Модулів – 2	Освітній рівень: другий (магістерський)	Рік підготовки	
Змістовних модулів – 2		5-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: відтворення сценічного твору		Семестр 9 – й	
Загальна кількість годин – 120		Аудиторних 38 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 9-й семестр – 2.		Практичні	
		38 год.	
		Самостійна робота	
	46 год.		
		Вид контролю: Семестровий контроль - 30 год., МК – 6 год., Екзамен – 9-й семестр.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Дисципліна «Музично-театральні студії: Сценічна майстерність» входить до курсу спеціальних дисциплін.

Зміст курсу обумовлений сучасними розробками проблем сценічної майстерності, теорією творчої діяльності, роботами в галузі мистецтвознавства і музично-театральної практики.

Мета курсу – формування системи практичних вмінь і навичок володіння сценічною культурою, засвоєння елементів виконавського мистецтва, удосконалення культури мови майбутнього артиста, створення музично-сценічного образу і підготовки концертних програм.

Завдання курсу:

- усвідомлення суті і функцій вчень К.С. Станіславського;
- оволодіння знаннями закладеними в основах практик К.С. Станіславського, Є.Б. Вахтангова, А.В. Ефроса, Г.О. Товстоногова та ін..;
- опанування знань і умінь, необхідних для роботи у театралізованих заходах, шоу-програмах, концертах;
- формування досвіду емоційного і свідомого ставлення до слова як головного засобу сценічної дії;
- оволодіння досвідом творчої діяльності в галузі сценічної майстерності видатних митців вокального мистецтва ХХ-ХХІ ст.
- набуття навичок сценічного мистецтва.

Методи роботи курсу «Музично-театральні студії: Сценічна майстерність» обираються відповідно до учбової теми і залежать від індивідуальних цілей кожного студента.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- видатних митців сценічного мистецтва;
- основоположні вчення К.С. Станіславського;
- особливості роботи на сцені;
- шляхи творчого самовираження актора;
- правила підготовки концертних програм;
- власні індивідуальні недоліки і шляхи їх усунення.

вміти:

- показ музично-сценічного уривка;
- створити на сцені музично-сценічний образ;
- продемонструвати концертний номер;
- дотримуватись вимог сценічної поведінки;
- користуватись вправами для розвитку індивідуальної особистості;
- застосовувати на практиці отримані знання з сценічної та акторської майстерності;
- користуватися спеціальною літературою;
- здійснити аналіз власного виконання вправ і результатів самостійної

роботи.

Протягом проходження даного курсу у студентів мають бути сформовані наступні **програмні компетентності**: загальні та фахові (спеціальні).

Загальні

Інформаційна:

- здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань;
- здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного і особистісного розвитку;
- орієнтуватися в умовах частої зміни технологій в професійній діяльності.

Методологічна:

- здатність визначити малодосліджені аспекти у професійній галузі, які є актуальними для розвитку вокального та сценічного мистецтва;
- організовувати власну діяльність, визначати методи і способи виконання професійних завдань, оцінювати їх ефективність і якість.

Самоосвітня:

- розуміти сутність і соціальну значущість своєї майбутньої професії, виявляти до неї стійкий інтерес.
- здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку;
- самостійно визначати завдання професійного і особистісного розвитку, займатися самоосвітою, усвідомлено планувати підвищення кваліфікації.

Фахові (спеціальні)

Здатність (до):

- самостійної роботи з творами різних жанрів, відповідно до програмних вимог;
- аналізу здобутків європейської та національної сценічної майстерності;
- ведення навчально-репетиційної роботи;
- акторської роботи на сценічному майданчику, в навчальних постановках;
- здійснення пошуку, аналізу та оцінки інформації, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного і особистісного розвитку;
- моделювати на практичних заняттях основні види діяльності артиста-вокаліста.

Програмні результати навчання

- Цілісно і грамотно сприймати і виконувати музичні твори, самостійно освоювати сольний і ансамблевий репертуар (відповідно до програмних вимог).
- Працювати в колективі, ефективно спілкуватися з колегами, керівництвом;
- Володіти сценічною майстерністю, культурою усного та писемного мовлення, професійною термінологією;
- Здатність до самореалізації та розкриття особистісного творчого потенціалу, професійного лідерства та успіху, самоосвіти і самовдосконалення.

3. Програма навчальної дисципліни.

ІХ СЕМЕСТР.

Модуль І.

Змістовий модуль 1. Комплексна робота актора над роллю.

Тема 1. Художня творчість як складова духовного світу митця.

Художня культура та її складові елементи (субстанціональні та функціональні). У працях К. Кедрова, М. Кагана, Б. Мейлаха, В. Яковлева розкривається соціальна сутність та зміст творчості, обґрунтовуються різні підходи до розуміння цього феномену.

Норми художньої культури поділяються на загальні закони видів мистецтва, які регулюють процес художньої творчості; естетичні принципи та норми, що формуються певним художнім методом; естетичні норми та принципи, що залежать від конкретного художнього напрямку, до якого належить митець.

Тема 2. Театральне мистецтво – форма відображення дійсності.

Аналіз актуальних тем, проблем, стратегій розвитку театральної справи в Україні. Новітні технології акторських технік за останній час у світовому театральному просторі, теле- та відеовиробництві.

Сучасні тенденції розвитку суспільства та його вплив на потреби «запрос» театру.

Тема 3. Сценічна та життєва правда.

Життєве і сценічне почуття розрізняються походженням. Сценічна дія не виникає, як в житті, в результаті реального подразника. Поняття «манок». Емоційна пам'ять. Життєві переживання первинні, а сценічні - вторинні. Вірний засіб оволодіння відчуттям по Станіславському - це дія.

Важливість надбання життєвих випадків та переживання для відтворення ролі.

Виконання вправ «апельсин», «переключення настроїв», «вірю не вірю», «10 відтворень» та ін.. Розробка власних вправ для тренінгу.

Тема 4. Художній образ.

Значення та роль художнього образу у ролі, виставі, концерту, церемонії тощо.

Художній образ – узагальнена і разом з тим конкретна картина людського життя чи навколишнього світу, що створена творчою уявою митця. Види: за літературним напрямком (класицистичними, романтичними, символічними, алегоричними (у байках, притчах, прислів'ях, приказках, загадках); за своїм характером (трагічними, комічними); за місцем у творі (головні та другорядні (епізодичні)); за ставленням автора (позитивними, негативними); за способом творення (типом асоціювання) образи ділять на зорові, слухові, дотикові, смакові,

запахів; за рівнем художнього узагальнення (мікрообрази, макрообрази, мегаобрази); за предметом змалювання (образи-персонажі, образи-пейзажі, образи-речі, образи-емоції, образи-поняття); за типом співвідношення між чуттєвим образом та його ідеєю образи ділять на: автологічні металогічні.

Тема 5. Удосконалення акторського тренінгу.

Створення та пошук вправ з елементів акторської гри за практиками К.С. Станіславського, Є.Б. Вахтангова, А.В. Ефроса, Г.О. Товстоногова, Ю.Л. Альшица та ін.;

Створення художнього образу у тренінгу.

Виконання вправ «побачити не бачине», «перехід кордонів», «секунда страху» та ін..

Тема 6. Комплексна робота актора над роллю.

Станіславський про комплексний характер процесу творчості у роботі актора над роллю. Чотири основні етапи роботи над роллю: пізнання, переживання, втілення, вплив.

Методика роботи актора над роллю: вивчення дійсності, аналіз літературного матеріалу, акторська робота на репетиціях, вдома і у виставі.

Головний принцип роботи над роллю – від вигаданих чужих обставин до живого дійсного почуття, як шлях від зовнішнього до внутрішнього. Поняття і оцінка розвитку зовнішньої сценічної дії вистави, причини, що викликали ту чи іншу дію, форми втілення думки, ідеї, реалій побуту, загального стилю як основні вимоги у роботі актора над роллю.

Модуль II.

Змістовий модуль 1. Ведучий і конференсьє.

Тема 1. Художнє слово на сцені.

Поняття «сценічне мовлення». Особливості сучасного сценічного мовлення. Словесна дія в сценічному мовленні. Особливості естрадної драматургії. Принципи будування мікродраматургії.

Вчення Р.О. Черкашина про художнє слово.

Аналіз дією, оцінка фактів, бачення, внутрішній монолог, техніка та логіка мови, психологічна пауза, пристосування та темпоритм за М.І. Кнебель.

Тема 2. Образ ведучого.

Аналіз образу ведучого сучасних телевізійних проєктів.

Створення власного образу ведучого. Елементи одягу, мови, стилю. Костюм ведучого - урочистий і водночас стриманий модний, але відповідно до його віку; елегантний, але без підкресленої вишуканості.

Одинадцять етапів засвоєння акторської майстерності роботи над створенням естрадного образу-маски.

Тема 3. Ведучий концертної програми.

Види художнього відтворення дійсності — засобами показу (театр) і засобами розповіді (концертне виконавство). Різновид між виконавською майстерністю артиста, актора, читця та ведучого.

Вимоги до мовлення ведучого (природність, чіткість і звучність), неприпустимі вади (шепелявість, гаркавість і т.д.), дотримання норм літературної мови — лексичних, фонетичних, синтаксичних і т.д. Робота над голосом ведучого: стабільність, співвіднесення сили голосу з розмірами приміщення, при користуванні мікрофоном - з його технічними можливостями.

Головні прийоми і правила ведення концерту. Читання сценаріїв. Робота с паузами.

Тема 4. Ведучий і конференсьє.

Мистецтво ведення і конференсу на естраді. Складання авторської програми концерту - це пошук оптимальної послідовності різних психологічних установок аудиторії на сприймання певних творів. Розмаїтість, узгодженість контрастність - вимоги, завдяки яким можна досягти найкращого поєднання номерів у програмі концерту.

Різниця між діловим анонсам та інтермедією, пародією, жартами, репризами. Парний конференс. Сценічна імпровізація у естрадному номері.

Робота над номером, жанром, контактом із глядачем.

Тема 5. Удосконалення тренінгу зі сценічної мови.

Техніка мовлення: дикція, дихання, голос. Створення та пошук вправ зі сценічної мови за практиками Н. Вербової, И. Козлянинової, И. Промптової, С. Большакова, М. Запрягаєвої, Л. Козакова та ін.;

Створення художнього образу у тренінгу.

Виконання вправ «артикуляційна гімнастика», «гексаметр», «лігурія» та ін..

Читання текстів для тренування словесних наголосів (О. Вишня), для тренування мови в русі (Є. Гуцало, О. Орач, Л. Голота), для оволодіння градацією, силою, польотом звучання та темпом мовлення (М. Стельмах, В. Кордун, В. Клічук).

4. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	інд	с.р.	м.к.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ІХ СЕМЕСТР.												
Модуль І.												
Змістовий модуль 1. Комплексна робота актора над роллю.												
Тема 1. Художня творчість як складова духовного світу митця.	2		2									
Тема 2. Театральне мистецтво – форма відображення дійсності.	5		2		3							
Тема 3. Сценічна та життєва правда.	9		2		7							
Тема 4. Художній образ.	5		2		3							
Тема 5. Удосконалення акторського тренінгу.	11		4		7							
Тема 6. Комплексна робота актора над роллю.	13		6		7							
Модульний контроль.						3						
Разом.	45		18		27							
Модуль ІІ.												
Змістовий модуль 1. Ведучий і конференсьє.												
Тема 1. Художнє слово на сцені.	2		2									
Тема 2. Образ ведучого.	8		4		4							
Тема 3. Ведучий концертної програми.	7		4		3							
Тема 4. Ведучий і конференсьє.	9		4		5							
Тема 5. Удосконалення тренінгу зі сценічної мови.	13		6		7							
Модульний контроль.						3						
Разом.	39		20		19							
Разом за семестр.	84		38		46	6						

**5. Навчально-методична карта дисципліни «Музично-театральні студії:
Сценічна майстерність».**

**Разом: 118 годин, практичні заняття – 38 години, самостійна
робота – 46 години, модульний контроль – 6 годин.**

ІХ СЕМЕСТР.

Модулі	Змістовний модуль І									Змістовний модуль І									
Назва модуля	Комплексна робота актора над роллю.									Ведучий і конферансьє.									
Кількість балів за модуль	279									230									
Заняття	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Практичні 38 год.	18 годин									20 годин									
Назва навчального модуля (практичне заняття)	Тема 1. Художня творчість як складова духовного світу митця. Тема 2. Театральне мистецтво – форма відображення дійсності. Тема 3. Сценічна та життєва правда. Тема 4. Художній образ. Тема 5. Удосконалення акторського тренінгу. Тема 6. Комплексна робота актора над роллю. 1*9= 9 б. / 10*9=90 б. 99 б.									Тема 1. Художнє слово на сцені. Тема 2. Образ ведучого. Тема 3. Ведучий концертної програми. Тема 4. Ведучий і конферансьє. Тема 5. Удосконалення тренінгу зі сценічної мови. 1*10= 10 б. / 10*10=100 б. 110 б.									
Самостійна робота	135б.									95б.									
Види поточного Контролю	Модульна контрольна робота 25 балів									Модульна контрольна робота 25 балів									
ІНТЗ	20 балів																		
Всього 509 балів, коефіцієнт – 8,48																			

6. Теми практичних занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Художня творчість як складова духовного світу митця.	2
2.	Театральне мистецтво – форма відображення дійсності.	2
3.	Сценічна та життєва правда.	2
4.	Художній образ.	2
5.	Удосконалення акторського тренінгу.	4
6.	Комплексна робота актора над роллю.	6
7.	Художнє слово на сцені.	2
8.	Образ ведучого.	4
9.	Ведучий концертної програми.	4
10.	Ведучий і конферансьє.	4
11.	Удосконалення тренінгу зі сценічної мови.	6
Разом:		38

7. Самостійна робота.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість Балів
1.	Театральне мистецтво – форма відображення дійсності.	3	15
2.	Сценічна та життєва правда.	7	35
3.	Художній образ.	3	15
4.	Удосконалення акторського тренінгу.	7	35
5.	Комплексна робота актора над роллю.	7	35
6.	Образ ведучого.	4	20
7.	Ведучий концертної програми.	3	15
8.	Ведучий і конферансьє.	5	25
9.	Удосконалення тренінгу зі сценічної мови.	7	35
Разом:		46	230

8. Індивідуальні завдання.

Індивідуальна навчально-творча робота є видом поза аудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу з навчальної дисципліни.

Індивідуальне завдання (ІНТЗ) з курсу «Музично-театральні студії: Сценічна майстерність» – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати творчого пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНТЗ: самостійне виконання частини програмного матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення і практичне застосування знань навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНТЗ: завершена теоретично-практична робота в межах навчальної програми курсу, що виконується на основі знань, умінь та навичок, набутих під час практичних занять, самостійної роботи і охоплює весь зміст навчального курсу.

Види ІНТЗ, вимоги до них і оцінювання:

- ✓ ідейно-тематичний і дійовий аналіз художнього твору та його сценічне втілення – 20 балів.

Критерії оцінювання ІНТЗ

№	Найменування	Рівень		
		Низький	Середній	Високий
1.	Ідейно-тематичний аналіз твору.	1	3	5
2.	Дійовий аналіз твору.	1	3	5
3.	Виконавська майстерність.	1	3	5
4.	Сценічна культура.	1	3	5
Всього:				20

9. Методи навчання.

I. Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) за джерелом інформації:

- словесні: із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), пояснення, розповідь, бесіда;
- наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- практичні: вправи;

2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

3) за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі;

4) за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача;

5) самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних тренінгів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- #### 1) методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

10. Методи контролю.

Навчальні досягнення з дисципліни «Музично-театральні студії: Сценічна майстерність» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

У процесі оцінювання навчальних робіт застосовуються такі методи:

- усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- письмового контролю: ідейно-тематичний аналіз, дійовий аналіз художнього твору;
- методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Розрахунок рейтингових балів.

№ з/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Одиниць	Всього
1.	Відвідування практичних занять	1	19	19
2.	Робота на практичних заняттях	10	19	190
3.	Самостійна робота	5	46	230
4.	Модульна контрольна робота	25	2	50
5.	ІНТЗ	20	1	20
Базовий рейтинговий бал (коефіцієнт успішності) $509/60=8,48$				60
Бал за складання екзамену				40
Підсумковий рейтинговий бал				100

Змістовий модуль №1											Змістовий модуль №2											І Н Т З	Кількість балів без коэф.	З урахування коэф 8,48	Екзамен	Загальний бал
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	М К	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	Т 17	Т 18	Т 19	М К						
11	26	46	26	31	26	21	21	26	25	11	21	21	21	16	21	26	21	21	26	25	20	509	60	40	100	

Кількість балів за роботу з практичним матеріалом, під час виконання самостійної і індивідуальної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань з практичної роботи;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання;
- самостійність виконання;
- креативний підхід;
- ініціативність.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтин- гова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання

F	1 – 34 балів	Незадовільний з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни
----------	-------------------------	--

Критерії оцінювання

Оцінка «**відмінно**» (**90-100 балів**) – ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

Оцінка «**добре**» (**75-89 балів**) – ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.

Оцінка «**задовільно**» (**60-74 бали**) – ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.

Оцінка «**незадовільно**» (**35-59 балів**) - виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

11. Методичне забезпечення.

- робоча навчальна програма;
- навчально-методична література, цифрові носії інформації;
- технічні засоби навчання (аудіо-, відеоапаратура, комп’ютер, реквізит).

12. Рекомендована література.

Базова.

1. Азы актерского мастерства / сост. Е. Р. Ганелин. – СПб. : Речь, 2002. – 239 с.
2. Альшиц Ю.Л. Тренинг forever! / Юрий Леонович Альшиц. – М. : ГИТИС, - 248 с.
3. Захава Б. Е. Мастерство актера и режиссера / Б. Е. Захава. – М. : ГИТИС, 2008. – 430 с.
4. Гиппиус С. В. Актёрский тренинг. Гимнастика чувств / С. В. Гиппиус. – СПб: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2007. – 377 с. : ил. – (Золотой фонд актёрского мастерства).

5. Грачова Л. В. Тренінг внутрішньої свободи. Актуалізація творчого потенціалу. - Спб . : Видавництво «Мова» , 2005 . - 60 с.
6. Кнебель М.О. О действенном анализе пьесы и роли / Мария Кнебель. - М. Мистецтво, 1959.
7. Станіславський , К.С. Зібрання творів. У 9 -ти т. Т.1 . Моє життя в мистецтві / К. С. Станіславський . Предисл. О.Н.Ефремова М. : Мистецтво , 1988. - 622с .

Допоміжна.

1. Пави П. Словарь театра / П. Пави ; пер. с фр. ; под ред. Л. Боженовой. – М. : ГИТИС, 2003. – 514 с.
2. Мочалов Ю. Композиция сценического пространства. Поэтика мизансцены.. Учеб.пособие для учеб. заведений культуры [Текст] / Юрий Александрович Мочалов. — М.: 1981. — 239 с.
3. Станиславский К.С. Актёрский тренинг [Текст] / Константин Сергеевич Станиславский. — М.: АСТ; АСТ Москва: Полиграфиздат; СПб, 2010.
4. Элькис Г.Я. О пластическом тренаже актёра [Текст]: из опыта педагога / Г.Я. Элькис. — К.: Мистецтво, 1986. — 115 с.
5. Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура : навч. посібник / М. В. Кордон. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 584 с.

13. Інформаційні ресурси.

1. Прийоми акторської майстерності та імпровізаційні вправи на заняттях із сценічного руху як одна з умов самореалізації учнів вокально-хорового відділення: http://osvita.ua/school/lessons_summary/upbring/37435
2. Книги, статті, учебники по мастерству актёра, сценической речи, сценическому движению, истории театра: <http://www.krispen.narod.ru/knigi.html>
http://teatrsemya.ru/dir/aktjorskoe_masterstvo/scenicheskaja_rech/14
3. Артисти XIX століття http://posibnyky.vntu.edu.ua/Pr_cult/content/roz14.html